

Joannes vox clamans. QUÆSTIO II.

Quare noster Evangelista de Joanne Baptistâ citat potius Isaiam, quam Malachiam?

7. Textus. A It noster Evangelista n. 2. Sicut scriptum est in Isaiâ Propheta: ecce ego mitto Angelum meum ante faciem meam, qui preparabit viam ante te, vox clamantis in deserto, parate viam Domini, reclus facite semitas ejus, & erat vestitus pilis cameli, &c. Isaias de hoc loquens, ait: 40. numero 3. Vox clamantis in deserto. Parate viam Domini, reclus facite in solitudine semitas Dei vestri. Malachias 3. n. 1. sic habet. Ecce ego mitto Angelum meum, & preparabit viam ante faciem meam: Ecce de hac re duo sunt testimonia Prophetarum; unde quadam exemplaria Græca habent hic in Marcum; Sicur scriptum est in Prophetis: Scilicet Isaiâ, & Malachîâ. Tamen nostra vulgata, & codices Græci, Syrus, Arabicus, & alii habent modo in præsentem in Marcum: sicut scriptum est in Isaiâ Prophe. n.

8. Solutio diffinitiva. Interrogabis tamen, cur D. Marcus solum citat Isaiam, & non Malachiam? Quia D. Marcus proponit testimonium Joannis, ut fuit initium Prædicationis Evangelicæ, quod fuit clamare, & exhortari homines ad baptismum penitentia, ut per ipsum præpararentur, ac dispo- nerentur ad Christum excipiendum, ut ejus gratia sanctificarentur; quod Joannes præstitit voce Prædicationis, & vitæ penitentia, ac austeritate, quod solus Isaias, & non Malachias proponit dicens. Vox clamantis in deserto: clamabat voce exhortatoria: clamabat in deserto: austeritate & rigore deserti. Deinde, quia Malachias introducit Angelum Joannem tanquam prædicantem, quod ipse erat a Deo mittendus: Præparabit: At Isaias introducit Joannem, ut clamantem ac prædicantem præparare vias Domino per penitentiam ad ipsum suscipiendum.

9. D. August. 1. eda. Alia solutio. Deinde dicimus cum D. August. Beda, quod hoc testimonium desumptum fuit ex duobus Prophetis Isaiâ & Malachîâ; tamen D. Marcus solum citat Isaiam, quia Isaias prior fuit, ut ait Beda; Deinde in verbis Isaiâ: Vox clamantis in deserto: Tota vis probationis consistebat, quia tota intentio Evangelistæ fuit declarare initium prædicationis Evangelicæ, quod exiit a voce clamantis Joannis penitentiam ad præparandas vias Christo Domino: Appropinquavit regnum celorum.

10. Et cum noster Evangelista Joannem clamantem ac prædicantem proponat, statim ejus vitæ rigorem, ac austeritatem describit, n. 6. & erat Joannes vestitus pilis cameli, & zona pellis ejus circa lumbos ejus, & locustas, & mel Sylvestre edebat, & prædicabat: de quâ prædicatione, ac voce clamante multa dixi tom. 1. lib. 1. c. 1. & etiam supra Matth. 3. Et notandum, quod noster Evangelista conjungit testimonium, ac prædicationem Joannis cum ejus penitentia ac rigoro vitæ, quia ipse clamat præparandas vias

ad Christum recipiendum, ipse maxime tantâ austeritate præparabat, ait D. Hieron. in præfati ad hæc verba: Parate viam Domini: apud Catenam D. Thomæ: Multi bene agunt, et non bene corrigunt, ut H. M. libene corrigunt, sed non bene agunt, ut fuerunt scribae, & Pharisei: Quis potest sustinere monitores Phariseos, quod verbis dicunt, hinc actibus contradicunt, o aertatem Phariseorum fœdendam. Tales enim, ut dicebat Trajanus apud Plinium in Panegy. sunt sui impugnatores, suaque verba in vanum jactant, & laborant, & sagittas contra se mittunt.

Secundò Petrus Damianus, de serm. S. Joan. Baptistæ, ponderans verba nostri Evangelistæ: Et Joannes vestitus pilis cameli, & zona pellis ejus circa lumbos ejus, & locustas, & mel Sylvestre edebat: sic ait Illustrissimus Cardinalis: clamabat Joannes: penitentiam agere, appropinquavit enim Regnum celorum. Verbum penitentia, dulce verbum, Regni celorum, latum. Hac est prima quædam vox clamantis proposita, & vox tertia, cui audi a se in terra nostra: Quid cum tanâ penitentia dulcis melleus cibus, quid cum terrificâ voce penitentiam clamante, sicut turturibus vocis, qui enim ferventi, ac ardenti charitate accedit, ut Joannes totam illam suavitatem dulcem invenit: ante hanc penitentiam vocem prolatam a Joanne, nil dulcedinis in ea reperiebatur, sed eorum ad amaritudinem pertinere videbatur; clamavit Joannes: Penitentiam agite appropinquavit Regnum celorum, quo homines ad ea exhortabantur; Janâ voce Joannis in ea invenitur dulcis melleus cibus, & sonat turturibus vox, ut dabatur in terra Palæstina.

Dum tanta Joannis penitentia describitur dicitur de eo n. 4. Erat Joannis in deserto baptizans, & prædicans baptismum penitentia: Sylvius igitur, ac scopolis contendebat Anachoreta habi um cilicinum, mensam tenuem, duram culcitram, ne vanè effereatur, si tibi haberet hominum oculos, & ideo in deserto erat. oannes; ad quod alludit D. Bernardus, serm. 4. in Platm. 90. & ne necesse est abscondere interiora, si quis boni habens: propter quod in claustris, & sylvis absconditur. Indeque instruitur in sylvis & scopolis abscondi, stylio vanitatis declinande. Unde perbelle dixit D. Gregor Nazianz. Carmine de præceptis Virgin. Nam una gloria interdum carere viles arripit amictus: Quod non furatur latro, latronum maximus vana gloria surripit. Hinc eleganter cum Antisthenes pallium tritum conciliamque exponeret hominum oculis, opponit Socrates: Vide per pallium tuum vanitatem: Seneca Epistol. 68. per scissuras ac rupturas videbat Socrates vanitatem Antisthenis.

Et hæc de causâ de sanctis antiquis, ac Prophetis scribit Paulus Hebr. 11. n. 37. Circumierunt in melotis, in pellibus caprinis, in solitudinibus erant in montibus, & speluncis. In abditiis speluncis hominum oculos vitabant, ne vanæ gloriae aliquis aditus pareret tali enim humili veste ac cilicino utebantur illi sancti Patres ut potest Magistri, ac principes vitæ monasticæ, ut probat Cassiodorus lib. 1. c. 2. & 8. ut patet in magno Elia 4. Reg. 1. num. 8. Vir pilosus, & zona pellis ejus accinctus. & de Elia probat Magistri melore cap. 2. num. 3. si vero aliquando ad civitates, ac regiam curiam tali habitu se conferebant, penitentia cilicio, ex eo erat,

ut ait D. Hieron. in c. 13. Zachar. num. 4. Hic enim erat Prophetarum habitus, ut quando populum ad penitentiam provocabant, induerentur cilicio: Ut sermone, ac vitæ austeritate, populum ad penitentiam inducerent.

14. Et vitæ penitentiam esse abscondendam nos docuit omnium Magister Christus Dominus, non habitu cilicino, neque austero vivendi modo urebatur, sed ut docet D. Chrysof. hom. 12. in Matth. Communi hac veste reclus: & probat D. Th. 1. p. q. 40. art. 1. & tamen cum vellet largam, & duram abstinentiam jejunii quadraginta dierum, ductus est in desertum Matth. 4. n. 1. & cum amplectitur rigidum, ac rigorosum vivendi modum sine recto, domo, humi cubans absque tegumento, in solitudine: eratque cum bestis: ut de eo scribit D. Marc. hoc c. 1. n. 13. Cum verò determinat largam, ac fervidam orationem ad patrem, se solum recipit in montem sub caliginoso noctis pallio, ut à nemine, nec etiam ab ipsa diei vice videretur, exiit in montem orare, & erat pernoctans in oratione Dei: Luc. 6. n. 12. Ubique nos Divinus Magister docet penitentiam, jejuniū, omnesque virtutes occultandas, ac abscondendas esse ab hominum oculis, ut ponderat D. Cyprianus serm. de Christi jejuniō, subdens: Contemptus venerationem venatur, fames laudibus saturatur.

Christus D. nos docet suo exemplo virtutes abscondere. Arc. 1.

Fervida penitentia multum sapientis, ac dulcedinis habet. Luc. 6.

D. Cyprianus.

Dæmoniacus curatur.

QUÆSTIO III.

Quare cum per os hominis Damon Dei laudes proclamaret, Christus ei præcepit, ut obmutesceret, ac taceret?

15. Textus. A It noster Evangelista hoc cap. 1. num. 23. Erat in synagoga eorum homo in spiritu immundo, & exclamavit dicens, quid nobis, & tibi Jesu Nazarene? venisti perdere nos: scio, quod sis sanctus Dei & comminatus est ei Jesus, dicens, obmutesce, & exi ab homine. Quod totum explicavi per multas quæstiones tom. 2. cap. 21. nunc majoris doctrinæ gratia adde.

Ait noster Evangelista: erat in synagoga eorum homo in spiritu immundo; Ubi poterat reperiri Spiritus immundus, nisi in Synagoga Phariseorum, quæ plena erat omni immunditia, ac turpitudine: Homo in spiritu immundo: hoc est, habens Spiritum immundum, est possessus ab ipso; & rectè dæmon dicitur spiritus immundus, quia trahit homines ad lulum, & factorem scelerum turpitudinis, inde ab immunditia, nomen sibi usurpat. Victor Antioch. Maxime ait, quod abscondit, flagitiosisque operibus delectatur. Nil magis fœtidum, ac horribilius, quam peccata: quantam nauseam sentiat ad fœditatem scelerum exprimit Isaias 59. num. 2. Peccata vestra absconderunt faciem ejus a vobis: negat Dominus videre, quod tam fœtidum, & absurdum est. Procopius ibi: Tanquam eorum turpitudinem, ac factorem nequeat tolerare; Cui consonat illud Deuteronom. 32. num. 20. Ubi Deus peccatoribus lovens ait: Abscondam faciem meam ab eis: & subditur: Sylveira in Evang. Tom. VI.

Victor. Ant. Isai. 59. Procopius. Fœditatis scelerum ad-

Generatio enim perversa est, & infideles filii, ac vestis si eorum nequitiam fœtidam, & abominabilem nequeat ferre. Clemens Alexand. lib. 1. Pædag. Deut. 32. Clem. Alex. cap. 8. Non vult inveni malos, est enim bonus.

17. Et exclamavit, ne impè Damon per os hominis, quem possidebat: & cur ad Christi præsentiam clamaret? Beda ait: Dæmones in terris Dominum cernentes, se continuo indicandos cernebant: considerabat eum judicem, & inde timebat; & homines non timent, sed ita licentiosè peccant, ut non timentes; Theophyl. Theophyl. ait Dæmones mali aliquid se pati existimant, cum homines non molestant: Cum diabolus hominem vidit in præsentia Christi statim pro certo habuit ab ipso sanandum, & ultra homini non posse inferre malum; & Diabolus existimat se malum pati, cum homini non nocet. Aliter Beda exponit, & ait: Præsentia Salvatoris, cernentia sunt Dæmonum.

Ait Diabolus: scio, quod sis sanctus Dei: Græcus: ille sanctus Dei per essentiam nenape, ut verus filius naturalis Dei, ac verus Messias, & Salvator mundi ut exponunt Theophylact. Euthym. & alludit ad illud Daniel. 9. n. 24. Ungatur Sanctus Sanctorum.

18. Græcus. Theophyl. Euthym. Daniel. 9. Et ait: scio: cum tamen diabolus non certo sciret, sed tantum per multas conjecturas suspicabatur, ac opinabatur. ut docent Chrysof. Theophyl. & est de mente D. August. lib. 9. de civitate cap. 22. & tamen absolute dicit: scio: summa veritate mendax, quod nunquam simpliciter, ac sincerè dicat veritatem; summam veritatem dicit Diabolus, quod Christus D. sit ille sanctus Dei per essentiam, & naturam, tamen ex suo maligno spiritu permiscet mendacium, affirmans, quod sciat, cum non certo sciat, sed per conjecturas timetur, ac suspicetur.

19. D. Chryf. Theophyl. D. August. Mendacium. Cum Magi adveniunt Jerosolymam, & regem Christum natum annuntiant; congregat Herodes omnes scribas, & sapientes, quatenus ab eis ubi Christus nasceretur: At illi, dixerunt in Bethleem; sic enim scriptum est per Prophetam: & tu Bethleem terra Juda, nequaquam minima es in principibus Juda; ex te enim exiit Dux, qui regat populum meum Israël. Matth. 2. num. 6. Matth. 2. Evangelista refert verba, ut scribit dixerunt. At valde mendosè refertur prophetiam, ut ibi notat D. Hieronymus D. Paschas. lib. 2. in Matth. & notavi tom. 1. lib. 2. cap. 4. q. 21. n. 77. nam Michæas c. 5. num. 2. ait. & tu Bethleem Ephrata parvulus es in millibus Juda. Quomodo viri doctissimi in rege in concilio pleno, tanquam de communi consensu diversis, ac distinctis verbis prophetiam proponunt. Erant illi mendaces, ut notat D. August. serm. 6. de Epiphania, & cum mendaci spiritu laborarent, summam veritatem de loco Nativitatis Christi Bethleem non purè sed multâ falsitate, ac mendacio appenso, narrant, & exponunt. De his Dæmonis verbis ad Christum multa alia dixi tom. 2. cap. 21. q. 4. 5. & 6.

20. D. Hieron. D. Paschas. Mich. 5. Mendax summam veritatem non purè, sed cum mendacio dicit. D. August.

QUESTIO IV.

Quare cum per os hominis Diabolus Dei laudes predicaret, Christus tamen precipit ei, ut obmutescat?

21. Text. A It Textus, quod Christus comminatus est ei, scilicet Dæmoni, dicens: Obmutescet, & exi ab homine: Comminatus est ei cum magno imperio, ut habetur Græcè: Inorepavis, ob-jurgavit: tanquam multis pœnis minando, ut taceret, & exiret ab homine.

22. Et notandum, quod prius ait Christus: Obmutescet: Deinde: Exi ab homine: Primò, & ante omnia laudatorias voces rejicit, præbens iudicibus documentum, quod primò, & ante omnia adulatorias voces non admittant, sed immediatè ante omnia à se excludant: Deinde, ut ait D. Chryostom. apud Caenam D. Thomæ: Comminatus est ei Jesus, dicens: Obmutescet. Quia homo ille tanquam sapiens loquebatur, ac discretè verba proferebat, ne putaret quod ex

D. Chryf. Denone, sed ex corde verba componebat: Diabolus studiosè comptis, ac limatis multà industriâ verbis, Dei laudes prædicabat, & hominem intus torquebat: ut ergo homo ab spiritu immundo liberetur, imperatur: Obmutescet: Comptus ac phaleratus interdicitur stylus, quo Dei laudes ad speciem fulgurabat, cum talis compositus sermo dæmonum sit auxilium, & totius pravitatis janua, ac factorum verborum corruptela: inde ut homo ad sanitatem veniat, talia verba relinquat, & obmutescat: Comminatus est ei Jesus dicens: obmutescet, ut ostenderet dæmonem esse, qui loquebatur, quia homo ille tanquam sapiens loquebatur, ac discretè verba proferebat.

23. Quæstio tamen principaliter inquit; cur Christus D. præcipit Diabolo: obmutescet; seu ut habet Arabicus: Claude os? Respondeo primò quia indecens erat Christo D. laudem à nefario spiritu habere; sicut indecens est Virgini laus à meretrice. Sic Terul lib 4. contra Marcion. Virgo nullam debet habere societatem, nec commercium cum meretrice, nec Deus cum diabolo, cujus est justissimus hostis ac castigator; inde cum tanto imperio, ac pœnis impositis comminatus est ei, ut exiret ab homine, ut unde refutaretur impia blasphemia Pharisæorum: In Belzebub ejicit dæmonia.

24. Secundò: Maldonat. Francisc. Luc. Cornel. & alii: Quia diabolus intempetivè, ac nimis citò prodibat, ac manifestabat ipsum esse verum Messiam, ex quo Pharisæorum odia contra se excitarentur, ad tantum arcanum mysterii, paulatim populus fuit disponendus, per multa miracula, ac mirabilia opera. & hac de causa cap 8 n. 30. Christus vetat Apostolis, ne dicant ipsum esse Christum.

25. Tertio: Euthymius ait: Docet nos ne dæmonibus unquam credamus, etiam vera dicentibus: cum enim amant mendacium, sintque nobis inimicissimi, nunquam vera loquuntur, nisi ut ad fallendum, veritate quasi esca quadam utantur: At Diabolus non est audiendus, quia ipse

mendacii pater est, etsi aliquod verum dicit, eâ intentione facit, ut sub pallio illo multa falsa & nociva seminet: & ideo nunquam est auscultandus, & hac de causa Paulus Actor. 16. n 8. Phitoni ipsum laudanti os occlusit, eumque expulit. Quarto: Titus Bostrenf. in cap. 8. Lucæ. Docet Dominus suo facto adulationi non quiescendum, ne exinde aliquod vanæ gloriæ desiderium in nostro pectore excitetur, & ideo talis adulatio repellenda, ac rejicienda est à nobis.

26. Quintò: Diabolus has laudatorias voces jactabat, an si fortè posset animum Christi inescare, ne eum ab homine exire mandaret, ut inde ipse diabolus hominem magis torquere posset: & tamen Christus D. ait ei: Obmutescet, exi ab homine. Cur Domine tam rigide, ac tantà comminatione ei silentium imponis? Nonne vides quod illa voces, laudes tuæ sint, & in magnum incrementum tuæ autoritatis, ut pote tam magnum testimonium ab inimico? Etsi illa voces: Scio quod sis sanctus Dei: poterant inservire ad magnam gloriam, & famam Christi augendam; tamen permanentia diaboli in homine, magnum erat illius damnum, & detrimentum, cum ab ipso dirè, ac crudeliter torqueretur; benignus Jesus magis attendens, ad hominis salutem remedium, ait: Obmutescet, exi ab homine: Rejicit laudes proprias, & hominis sanitatem quærit. Huc advoco, quod in præsentia ait Theophylactus, Scholiastes Theophyl.

Christus plus vult hominis sanitatem quam laudes suas.

27. Non placens Deo obsequia metu exhibita. Rupert.

28. Quæritur Deus de Hebræo populo, quod cum per solitudinem duceretur, nunquam sacra in ejus cultum, ac reverentiam sit operatus: Nunquid bestias, & sacrificium obtulisti mihi in deserto. Amos 5. n. 15 Sed dices: nunquid juste quæritur Deus, nam Moyses in Horeb aram extruxit. Exod. 24. n 5. M si que juvenes, & obtulerunt holocausta: Mitto plura ex num. cap. 7 n. 2. Ad hæc bene D. Hieronymus; & ait: Sed quod post quadam eos legimus Deo obtulisse non voluntate, sed metu fecerunt: Videntur homines in Horeb fumare montem, micare ignes, fulgura conulcare. Exod. 19 n. 17. & cap. 20 n. 18. Metu conceptio sacra fecerunt, sed necessitate potiùs, quàm voluntate, & quæ non voluntate, sed necessitate fiunt; idem est apud Deum ac si non fierent.

29. Vot m Jacobus nuncupat, si patriam repetat victu, ac vestitu, dicens: Eri mihi Dominus in Deum: Genes. 28 n. 1. Quis est iste dicendi modus? Nonne Dominus Jacobo Deus erat ab ineunte etate? nullus dubitat; & omnes fatentur; quid ergo J e bus intendit; acutè rimatur Philo libr. de Somnis & ait: Volebat Deum non amplius timere ut principem, sed amanter honorare, ut benefactorem: Huc usque Jacobus

Deus vult obsequia amore, non timore.

Jacobus Deum venerabatur timore, ut supremum Dominum, ac principem, & exinde vult eum venerari amore, ut suum singularem, ac

benignum benefactorem, sciens gratiùs esse Deo obsequium, quod voluntas, non necessitas præstat.

CAPUT II.

1. Iterum intravit Capharnaum post dies, & auditum est quod in domo esset. 2. Et convenerunt multi, ita ut non caperet neque ad januam, & loquebatur eis verbum. 3. Et venerunt ad eum ferentes paralyticum qui à quatuor portabatur. 4. Et cum non possent offerre eum illi præ turba, nudaverunt tectum ubi erat: & patefacientes submiserunt grabatum in quo paralyticus jacebat. 5. Cum autem vidisset Jesus fidem illorum, ait paralytico, fili dimittuntur tibi peccata tua. 6. Erant autem illic quidam de Scribis sedentes, & cogitantes in cordibus suis. 7. Quid hic sic loquitur: blasphematur. Quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus? 8. Quo statim cognito Jesus spiritu suo, quia sic cogitarent intra se dicit illis. Quid ista cogitatis in cordibus vestris. 9. Quid est facilius dicere paralytico Dimittuntur tibi peccata, an dicere surge, tolle grabatum tuum, & ambula. 10. Ut autem sciatis, quia filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata (ait Paralytico) 11. Tibi dico, surge, tolle grabatum tuum, & vade in domum tuam. 12. Et statim surrexit ille: & sublato grabato abiit coram omnibus, ita ut mirarentur omnes, & honorificarent Deum dicentes. Quia nunquam sic vidimus. 13. Et egressus est rursus ad mare; omnisque turba veniebat ad eum, & docebat eos. 14. Et cum prateriret vidit Levi Alphæi sedentem ad telonium; & ait illi sequere me. Et surgens secutus est eum. 15. Et factum est; cum accumberet in domo illius multi publicani, & peccatores simul discumbebant cum Jesu, & discipulis ejus; erant enim multi; qui & sequebantur eum. 16. Et Scribæ, & Pharisæi videntes, quia manducaret cum publicanis, & peccatoribus, dicebant discipulis ejus. Quare cum publicis & peccatoribus manducat, & bibit Magister vester? 17. Hoc audito Jesus ait illis, non necesse habent sani, medico; sed qui malè habent, non enim veni vocare justos, sed peccatores. 18. Et erant discipuli Joannis, & Pharisæorum jejunantes; & veniunt, & dicunt illi; Quare discipuli Joannis, & Pharisæorum jejunant, tui autem discipuli non jejunant. 19. Et ait illis Jesus, nunquid possunt filii nuptiarum quandiu sponsus cum illis est, jejunare? Quanto tempore habent secum sponsum; non possunt jejunare. 20. Venient autem dies, cum auferetur ab eis sponsum, & tunc jejunabunt in illis diebus. 21. Nemo assumentum panni rudis aluit vestimento veteri, alioquin aufert supplementum novum à veteri, & major scissura fit. 22. Et nemo mittit vinum novum in utres veteres; alioquin dirumpet vinum utres, & vinum effunderetur, & utres peribunt; sed vinum novum in utres novos mitti debet. 23. Et factum est iterum cum Sabbathis ambularet per sata, & discipuli ejus cœperunt progredi & vellere spicas. 24. Pharisæi autem dicebant ei, ecce quid faciunt discipuli tui Sabbathis, quod non licet. 25. Et ait illis; Nunquam legistis quid fecerit David, quando necessitatem habuit; & esurivit ipse, & qui cum eo erant; 26. Quomodo introivit in domum Dei sub Abiathar Principe Sacerdotum, & panes propositionis manducavit, quos non licebat manducare nisi Sacerdotibus, & dedit eis, qui cum eo erant. 27. Et dicebat eis. Sabbathum propter hominem factum est, & non homo propter Sabbathum. 28. Itaque Dominus est filius hominis, etiam Sabbathi.

ARGUMENTUM Secundò Vers. 14. E Cam Remissionibus.

Primò Vers. 3. Ob-latus Paralyticus à quatuor ferentibus, sanatur, Explicavi tom. 2. cap. 26.

& supra Matthæi. 9. q. i. & 2.

14. E telonio vocat Matthæum ad sui sequelam, murmurantibus Scribis respondet; Non veni vocare justos, sed peccatores; Explicavi tom. 2. capite 27.